WIKIPEDIA

Papiamento

Papiamento er et kreolspråk som snakkes på Aruba, Bonaire og Curaçao (ABC-øyene) i første rekke, men også på andre øyer i Karibia. Språket er i hovedsak basert på spansk, engelsk, portugisisk og nederlandsk, med mindre innslag fra arawak og vestafrikanske språk.

Papiamento	
Papiamentu	
Brukt i	Aruba Curaçao Bonaire Nederland
Region	Karibia
Antall brukere	319 400[1]
Lingvistisk klassifikasjon	Kreolspråk Portugisiskbasert **Papiamento**
Skriftsystem	Det latinske alfabetet
Offisiell status	
Offisielt i	Aruba Curaçao
Språkkoder	
ISO 639-2	pap
ISO 639-3	pap

Wikipedia på papiamento
Portal: Språk

Innhold

Historie

De historiske røttene til papiamento er fortsatt lite kjente. Det diskuteres hvorvidt språket har sprunget ut fra portugisisk eller fra spansk. grunnet likheten mellom disse to språkene er det ofte svært vanskelig å avgjøre om et enkelt ord kom fra det ene eller det andre. I tillegg hevder enkelte at språket har en arawak-spansk bakgrunn og i hovedsak har utviklet seg lokalt, først og fremst på Aruba, mens andre hevder bakgrunnen er afro-iberisk, og at språket først utviklet seg på Curaçao og spredte seg videre til Aruba derfra.

Historiske og lingvistiske tegn i språket tilsier uansett at papiamentos eldste bestanddeler var portugisiske og vestafrikanske, mens de nederlandske og spanske delene av språket kom til senere. Selve navnet på språket kommer fra *papear* (portugisisk, «å snakke»).

Teorier om lokal utvikling

Det er fler ulike teorier om lokal utvikling av språket. En av disse antyder at papiamento oppsto lokalt i Karibia fra et portugisisk-afrikansk pidginspråk som ble brukt til kommunikasjon mellom afrikanske slaver og portugisisktalende slavehandlere. Av politiske og religiøse årsaker var storparten av disse slavehandlerne jøder av portugisisk opprinnelse.

Den jødisk-portugisiske befolkningen på ABC-øyene økte kraftig etter 1654 da Portugal tok tilbake de Nederlandsk-okkuperte områdene nordøst i Brasil. De fleste av de portugisisktalende jødene i dette området flyktet da av frykt for å bli straffet for kollaborasjon.

Nøyaktig hvilken rolle sefardiske jøder har hatt i den tidligste utviklingen av papiamento er uklar, men man vet at jøder var viktige i den senere utviklingen av språket. papiamento er lingvistisk likt ladino, språket de tidlige sefardiske samfunnene brukte på Den iberiske halvøy. Mange av de tidlige europeiske beboerne på Curaçao var sefardiske jøder fra Portugal og Spania, og man kan derfor gå ut fra at Ladino ble brukt også her. Språket er så blitt påvirket av andre handelsmenn og skiftende regimer, og videreutviklet seg, mens det ble tatt i bruk innenfor handel, og ble beboernes faste språk.

Teori om afrikansk opphav

En yngre teori hevder at opphavet til papiamento ligger hos de afro-portugisiske kreolspråkene som oppsto over hundre år tidligere langs vestkysten av Afrika og på Kapp Verde-øyene. Fram til slutten av 1600-tallet kom de fleste av slavene som ble bragt til Karibia fra portugisiske handelsstasjoner i disse områdene. Rundt disse havnene vokste det fram en rekke blandingsspråk, hvorav flere har store likheter med papiamento. Ifølge denne teorien ble papiamento utleder fra disse allerede eksisterende pidgin- og kreol-språkene, da slaver og handelsmenn forflyttet seg over Atlanterhavet.

Dagens status

Mange papiamento-talende snakker også nederlandsk, engelsk eller spansk. Venezuelansk spansk er en sterk påvirkning i dag, spesielt i Aruba. 7. mars 2007 ble papiamento gjort til offisielt språk på De nederlandske Antiller.[2]

Referanser

1. ^ Ethnologues tall fra 1998 (http://www.ethnologue.com/show_language.asp?code=pap)
2. ^ http://www.nieuws.leidenuniv.nl/index.php3?m=&c=1478